

Yaşam boyu rehberlik Politikaları: Yürütölmekte olan Çalışma

Avrupa Yaşam Boyu Rehberlik Politika Ağı 2009–10
çalışması ile ilgili bir rapor

KISA RAPOR

Bu rapor Hayat Boyu Öğrenme Programı kapsamında AB'den mali destek alan bir Üye Devletler Ağı olan Avrupa Yaşam Boyu Rehberlik Politika Ağı (ELGPN) tarafından hazırlanan raporun kısaltılmış bir sürümüdür. Rapor Ağın 2009 ve 2010'daki çalışmasını anlatmaktadır. İfade edilen görüşler ELGPN'nin görüşleri olup ne Avrupa Komisyonu'nun resmi görevlisinin ne de Komisyon adına görev yapan herhangi bir kişinin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Raporun tamamı ELGPN Koordinatöründen (elgpn@jyu.fi) temin edilebilir ya da ELGPN website'sinden (<http://elgpn.eu>) yüklenebilir. Kısa bir özet brifing de mevcuttur.

© The European Lifelong Guidance Policy Network (ELGPN)

2009–10 Koordinatör: Finnish Institute for Educational Research (FIER), University of Jyväskylä, Finland
<http://elgpn.eu>
elgpn@jyu.fi

Editörler: Dr Raimo Vuorinen/Finnish Institute for Educational Research &
Professor Anthony G. Watts/National Institute for Careers Education and Counselling, UK

Coordinator: Ruhi Kılıç, Phd
Coordinator Assistant: Murat Gürkan
Editor: Ayşe Seza Karaman
Translators: Ayşe Seza Karaman, Elif İlkay Özalp, Süleyman Balcı

Kapak ve grafik tasarım: Martti Minkkinen / Finnish Institute for Educational Research (FIER)
Dizgi: Kaija Mannström / Finnish Institute for Educational Research (FIER)

ISBN 978-975-11-3504-9 (kısa rapor basılı sürüm)
ISBN 978-975-11-3505-6 (kısa rapor pdf sürüm)

İ. Aygül Ofset
Ankara 2011

İçerik

Önsöz.....	5
Teşekkürler.....	7
1 Özet.....	9
2 ELGPN Çalışma Programı 2009–10.....	10
3 Mesleki Gelişim Becerileri (Çalışma Paketi1).....	12
4 Erişimi Genişletme (Çalışma Paketi2)	14
5 İşbirliği ve Koordinasyon Mekanizmaları (Çalışma Paketi 3)	16
6 Kalite Güvence ve Kanıt (Çalışma Paketi 4)	18
7 AB Politika İzleme (Görev Grubu 1).....	20
8 AB-Finanslı Projeler: Politika Sinerjileri ve Bağlantıları (Görev Grubu2)	22
9 ELGPN'nini Çalışmasını Değerlendirme.....	24
10 Gelecek Dönem	25
Ek 1: ELGPN 2009–10'da Ulusal delegasyonların ve irtibat noktalarının kompozisyonu	26
Ek 2: ELGPN üye ülkelerin ELGPN 2009-10 faaliyetlerine katkıları	27

Önsöz

Geçen on yıl boyunca, Avrupa düzeyinde ve ulusal düzeylerde hayat boyu rehberliğe artan önem verilmiştir. Yaşam boyu rehberlik özellikle okul terklerini azaltmaya, beceri lerin yanlış eşleşmelerini önlemeye ve verimliliği artırmaya olan katkısıyla eğitim, öğretim ve iş piyasasının etkinliğini ve verimliliğini artırmak suretiyle hem sosyal hem de ekonomik hedeflerin gerçekleşmesine yardımcı olan hayat boyu öğrenmenin çok önemli bir unsuru olarak kabul edilmektedir. İki AB Eğitim Konseyi Kararı (2004¹; 2008²) bireylerin öğrenimlerini, mesleklerini ve eğitim/öğretim ve iş arasındaki ve içindeki geçişlerini yönetmeleri için onları becerilerle donatmak amacıyla hayat boyunca güçlü rehberlik hizmetlerine gerek olduğunun altını çizmiştir. Söz konusu kararlar dört öncelik alanına dikkat çekmiştir: mesleki gelişim becerilerinin geliştirilmesi, hizmetlere erişebilirlik, kalite güvence ve hizmetlerin koordinasyonu. Üye devletler kendi rehberlik politikalarını ve sistemlerini modernleştirmek ve güçlendirmek için eylemde bulunmaya davet edilmiştir.

Cedefop ve Avrupa Eğitim Vakfı tarafından sıkı bir şekilde desteklenen Komisyon, çalışmalar tayin ederek gelişmeleri aktif bir şekilde desteklemiş, OECD³ ile ortaklaşa bir politika yapıcılar el kitabı hazırlamış, karşılıklı öğrenmeyi desteklemiş ve 2002–2007 yılları arasında toplanan bir Avrupa uzman grubunun desteğiyle ortak referans araçlarının geliştirilmesine yardımcı olmuştur. Üye devletler 2007’de bir Avrupa Yaşam Boyu Rehberlik Politika Ağı (ELGPN) kurmaya karar vermiştir. Komisyon bu girişimi, ilgili AB Kararının (2004) önceliklerini somut ulusal uygulamalara götürmenin bir taahhüdü ve yolu olarak sıcak karşılamıştır. Komisyon halen Hayat Boyu Öğrenme Programı kapsamında ELGPN’ye mali destek sağlamakta ve ağın toplantılarına katılmaktadır

Kuruluşunun ilk üç yılı boyunca göstermiş olduğu başarıdan dolayı ELGPN’yi tebrik ederim ve ağı koordine etmede göstermiş oldukları dinamik liderlikten ötürü Finlandiyalı meslektaşlarımız Raimo Vuorinen ve Lea Pöyliö’ye teşekkür ederim. Bu rapor belli başlı sonuçları sunmakta ve ağın ulusal ve Avrupa düzeyine katma değerini göstermektedir. Ağ, işbirliğinin güçlenmesine,

¹ Avrupa Birliği Konseyi (2004). *Yaşam Boyu Rehberlikte Politikalar, Sistemler ve Uygulamaları Güçlendirme*. 9286/04 EDUC 109 SOC 234.

² Avrupa Birliği Konseyi (2008). *Yaşam Boyu Rehberliği Yaşam Boyu Öğrenme Stratejilerine Daha İyi Entegre Etme*. 2905th Eğitim, Gençlik ve Kültür Konseyi toplantısı, Brüksel, 21 Kasım 2008.

³ Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı & Avrupa Komisyonu (2004). *Mesleki Rehberlik: Politika Yapıcılar için El Kitabı*. Paris: OECD.

öğrenme ve iş yaşamını kapsayan “bağlantılı” rehberlik hizmetlerinin gelişmesine yardım etmiştir ve tüm paydaşları biraraya getiren bir forum oluşturmamış ülkelere ilham vermiştir. Raporda, AB kararının dört öncelik alanından her biri için ortak çalışma bulguları sunulmakta ve belli başlı mevcut güçlükler belirlenmektedir.

Vatandaşların hayatları boyunca karşı karşıya olmak zorunda oldukları geçişlerin artan sıklığına ilaveten eğitim/öğretim ve iş piyasasındaki çeşitlilik ve hareketlilik etkili yaşam boyu rehberlik sistemlerini olduğundan daha önemli yapmaktadır. Lizbon stratejisinin ardılı olan – *Europe 2020: Güçlü, sürdürülebilir ve bütünleştirici büyüme için bir Avrupa Stratejisi* – hedefleri arasında okul erken terklerinin % 10’a indirilmesi ve genç neslin 40%’ının bir üst öğrenim derecesine sahip olmaları yer almaktadır. Söz konusu strateji genç bireylerin iş piyasasına girişlerini artırma, yaygın ve informal öğrenmenin

tanınmasını sağlama, eğitim çıktılarını istifadeli bir hale getirme ve eğitim sistemlerinin açıklığını ve uygunluğunu artırma, mesleki eğitim öğretimin çekiciliğini güçlendirme ve vatandaşların öğrenimlerini ilerletmeleri ve iş piyasasına girmeleri için gerekli olan yeterlilikleri erken yaşlardan itibaren kazanabilmelerini ve yaşamları boyunca geliştirebilmelerini sağlama gereğine dikkat çekmektedir. Bu hedeflere ulaşmak için iyi nitelikli, erişilebilir ve eşgüdümlü rehberlik hizmetleri çok önemlidir. Ben bu nedenle ELGPN’nin değerli çalışmasını sürdürmesini istiyorum ve ona her türlü başarı diliyorum.

Gordon Clark
Avrupa Komisyonu
Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü
Birim Başkanı

Teşekkürler

Bu rapor Avrupa Yaşam Boyu Rehberlik Politika Ağı'nın (ELGPN) ortak çabalarının sonucudur. Tüm ağ katılımcılarının katkılarını yansıtmaktadır, özellikle:

- ELGPN 2009-10 çalışma programında önceliklerini belirten, bu temaları kendi perspektiflerinden aydınlatan ulusal delegasyonlar.
- Kurul toplantılarına ve de karşılıklı öğrenmeyi desteklemek için kendi ulusal politika ve çalışma örnekleriyle Tematik Faaliyetlere ev sahipliği yapan ülkeler.
- AB Dönem Başkanlığı Konferanslarına ev sahipliği yaparak ELGPN'nin çalışmasını ileri götüren Fransa ve İspanya Eğitim Bakanlıklarının görevlileri.
- Çalışma programına katılan ortak kuruluşların temsilcileri, Mika Launikari (Cedefop), Helmut Zelloth (ETF), Karen Schober (IAEVG), Dr Gerhart Rott (FEDORA), Dr John McCarthy (ICCDPP) and Dr Wolfgang Müller (EU PES Network).
- Her bir Tematik Faaliyetin lider ülkelerinin temsilcileri ki bu kişiler ELGPN Koordinatörü ile işbirliği içinde faaliyetler için liderlik yapmışlar ve bu

raporun ilgili bölümlerinin hazırlığını düzenlemişleridir:

- WP1: Jasmin Muhic, Çek Cumhuriyeti.
- WP2: Jean-Marie Lenzi, Fransa;
Dr Guðbjörg Vilhjálmsdóttir, İzlanda.
- WP3: Dr Peter Härtel, Avusturya;
Dr Bernhard Jenschke, Almanya.
- WP4: Steffen Jensen, Danimarka;
- TG2: Brigita Rupar, Slovenya.
- Tematik Faaliyet toplantıları için ön brifing raporlarını ve inceleme notlarını hazırlayan ve de bu rapor için ilgili bölümlerin taslağını hazırlayan sözleşmeli uzmanlar:
 - WP1: Professor Ronald Sultana, Malta.
 - WP2: Professor Fusun Akkök, Türkiye.
 - WP3: Professor Tony Watts, Birleşik Krallık.
 - WP4: Associate Professor Peter Plant, Danimarka.
 - TG1: Françoise Divisia, Fransa;
Dr John McCarthy, İrlanda.
 - TG2: Saša Niklanovič, Slovenya.
 - Değerlendirme: Peter Weber, Almanya.

Ağ, 2008 AB Kararında belirtilen dört önceliği aynı anda ele almaya karar vermiştir, faaliyetlerin genişliği ve kapsamı bu raporda sunulmaktadır.

Ayrıca Avrupa Komisyonu temsilcilerine de (Gordon Clark, Carlo Scatoli, Jennifer Wannan ve DG EAC'den Maike Koops, DG EMPL'den Susanne Kraatz) çalışma

programının uygulanmasındaki destekten dolayı teşekkürler.

Raimo Vuorinen
ELGPN Koordinatörü

Özet

Bu raporun amacı Avrupa Yaşam Boyu Rehberlik Politika Ağı'nın (ELGPN) bugüne kadar elde ettiği sonuçları hem Avrupa düzeyinde hem de ulusal düzeylerde ilgili politika yapıcılara ve paydaşlara iletmektir.

ELGPN, eğitim ve istihdam sektörlerinde yaşam boyu rehberlik konusunda Avrupa işbirliğini geliştirmede Avrupa Birliği (AB) üye devletlerine, AB Hayat Boyu Öğrenme Programı kapsamında yardım için uygun bulunan komşu ülkelere ve Avrupa Komisyonuna yardım etmeyi hedeflemektedir. Amacı, AB Yaşam Boyu Rehberlik Kararlarında (2004; 2008) belirlenen öncelikleri uygulamada Üye Devlet düzeyinde işbirliğinin gelişmesini teşvik etmektir.

ELGPN, Avrupa'da ulusal yaşam boyu rehberlik politika gelişimini desteklemede büyük bir gelişmeyi temsil etmektedir. Bir üye devlet güdümlü ağ olarak AB içinde açık koordinasyon yönteminin yenilikçi bir biçimini göstermektedir.

Ağa üyelik, 2007-2013 Hayat Boyu Öğrenme programı kapsamında yardım için uygun bulunan tüm ülkelere açıktır. Katılımcı ülkeler ağda görev yapmak üzere temsilcilerini tayin etmektedirler ve hem hükümet hem de hükümet dışından temsilciler atamaya teşvik edilmektedirler. Neredeyse tüm ülkeler eğitim bakanlığı, yarısından fazlası çalışma bakanlığı ve bazıları sivil toplum kuruluşları tarafından temsil edilmektedir (bakınız Ek 1). Ağ,

uygun irtibat düzenlemeleriyle ulusal, Avrupa ve uluslararası düzeylerde diğer ilgili organlarla ve ağlarla düzenli temaslar sağlamaktadır.

“2009–2010'da ELGPN 26 üye ülkeden (AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, GB, HU, IS, IT, LV, LT, LU, MT, NL, NO, PL, PT, SE, SK, SI, TR) ve 4 gözlemci ülkeden (BE, BG, IE, RO) oluşmuştur.”

Üyeler ağa katılımlarının ortak güçlüklerle olası çözümler konusunda farkındalıklarını artırdığını ve kendi ulusal hizmetlerine taze bir perspektif ve yeni bir anlayış verdiğini kaydetmektedirler. İlerleme kaydedildiği düşünülen belirli konular şunlardır:

- Hizmetlerin koordinasyonunun artırılması için destek (şu anda 30 ülkenin hepsi ya bir rehberlik forumu yahut diğer bir mekanizma kurmuştur ya da kurma sürecindedir).
- Mesleki gelişim becerileri ile ilgili ortak bir anlayışın ortaya çıkması.
- Yüz yüze hizmeti telefon ve interaktif internet tabanlı hizmetlerle tamamlayarak hizmetlere erişimi genişletmek amacıyla yeni teknolojilerin potansiyelini anlama.
- Kalite güvence ile bağlantılı olarak daha güçlü bir veri tabanı gereğinin anlaşılması.

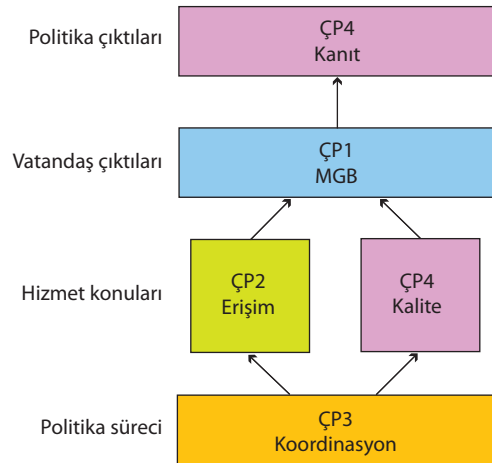
ELGPN Çalışma Programı 2009–10

2009–10 süresince dört ELGPN Kurul Toplantısı yapılmıştır (Lüksemburg, Mart 2009; Riga, Letonya, Eylül 2009; Zaragoza, İspanya, Mayıs 2010; Lizbon, Portekiz, Eylül 2010).

Tüm ağ 2009–2010 çalışma programının 2008 Kararında belirtilen dört tema etrafında kurulmasını kararlaştırmıştır. Buna göre, çalışma aşağıda belirtilen amaçlarla (her biri 10–12 ülkeyi içeren) dört Çalışma Paketinde yürütülmüştür:

- *Mesleki gelişim becerilerinin* hayat boyu kazanımını teşvik etmek (ÇP1).
- Önceki öğrenmelerin akreditasyonu (APEL) dahil, tüm vatandaşların rehberlik hizmetlerine *erişimlerini* kolaylaştırmak (ÇP2).
- Çeşitli ulusal, bölgesel ve yerel paydaşlar arasında rehberlik politika ve sistemlerinin geliştirilmesinde *işbirliği ve koordinasyon mekanizmalarını teşvik* etmek (ÇP3).
- Politika ve sistemlerin geliştirilmesi için *kalite güvence ve veri tabanı* geliştirmek (ÇP4).

Bu dört tema arasındaki ilişkinin taslağı şöyle çizilebilir:

ELGPN Koordinatörüyle işbirliği içinde faaliyeti koordine etmek ve desteklemek için her Çalışma Paketinin bir veya iki lider ülkesi ile bir sözleşmeli uzmanı bulunmaktaydı. Her pakette, program iki ayrı tematik alan ziyareti ve bir üçüncü sentez toplantısından oluşmaktaydı. Alan ziyaretleri ev sahiplerine, politikalarını ve uygulamalarını anlatma, zenginleştirme ve kilit politika yapımcıları bu süreçlere dahil etme fırsatları vermiştir. Her bir toplantı için, sözleşmeli uzman bir Brifing Not ve bir İnceleme Notu hazırlamıştır.

Ayrıca, ELGPN 2009-10 çalışma programı aşağıdaki konulara odaklanan iki tematik Görev Grubundan oluşmuştur:

- 2004 ve 2008 Kararında belirtildiği şekilde dört Çalışma Paketi konusu ile ilgili Politika Brifingleri ve mevcut ekonomik krize ilişkin olarak hayat boyu rehberliğin rolü ile ilgili açıklama dahil, yaşam boyu rehberlik perspektifinden Avrupa eğitim & öğretim ve istihdam politikaları (GG1).
- AB finanslı projeler arasındaki sinerji ve yaşam boyu rehberlik politikaları ile bağlantıları (GG2).

Bu Çalışma Paketlerinin ve Görev Gruplarının her birinin çalışması bu raporun izleyen bölümlerinde özet-

lenmektedir. Daha sonra değerlendirme verileri ve bir sonraki döneme dair planlar yer almaktadır. Ek 2 her bir üye ülkenin çeşitli faaliyetlere katılımını göstermektedir.

ELGPN websitesi (<http://elgpn.eu>) Ağ için bir belge kaynağı ve inceleme platformu olarak hizmet vermektedir. Website AB Konsey Kararı önceliklerine göre yapılandırılmaktadır. Ağın yönetimini desteklemekte ve ELGPN ulusal irtibat noktaları hakkında bilgiler içermektedir. Ayrıca, üyelere yaşam boyu rehberlik politika gelişimiyle ilgili ilgi çekici ulusal girişimleri ya da projeleri paylaşma ve yayma imkânı veren bir veri tabanını da içermektedir. Bu ulusal örnekler için format Avrupa Komisyonunun Yaşam Boyu Öğrenme Bilgi Sistemine (KSLLL) dayalıdır. Bu, örneklerin hem KSLLL'de hem de ELGPN websitesinde yayımlanmasını sağlamaktadır.

Mesleki Gelişim Becerileri (Çalışma Paketi 1)

Mantıksal Çerçeve

Mesleki Gelişim Becerileri (MGB); kararların alınması ve geçişlerin yapılmasını sağlayan becerilerin yanı sıra bireylerin ve grupların kişisel, eğitsel ve mesleki bilgiler toplaması, analiz etmesi, sentezlemesi ve organize etmesi için yapılandırılmış bir yol sağlayan bir dizi beceriler bütünüdür. Vatandaşların öğretim, eğitim ve iş sahası ile ortaya çıkan karmaşık geçişlerin üstesinden gelmeleri için bu tür yeterliliklere sahip olmaları gereklidir. Bilgi tabanlı ekonominin gereklilikleri göz önüne alındığında ve teknoloji, piyasalar ve buna bağlı olarak iş fırsatlarındaki hızlı değişime cevaben vatandaşların örgün öğretim, eğitim ve yeniden eğitim ile ilişkilerinin yetişkinlik dönemlerine sarkması muhtemeldir. MGB eğitimi vatandaşlara doğrusal olmayan mesleki yolları yönetmelerinde ve istihdam edilebilirliklerini artırmalarında destek olabilir ve böylece sosyal eşitliği ve bütünleşmeyi teşvik edebilir.

Birçok Avrupa Yaşam Boyu Rehberlik Politika Ağı (ELGPN) üyesi ülkede okul öğretim programı gençlerin öğretim, eğitim ve çalışma hayatı arasındaki geçişlerini planlamada ve yönetmede daha usta olmalarına yardım edecek biçimde geliştirilmiş ya da geliştirilmektedir. Yüksek öğretimde, Bologna Süreci mezunların istihdam edilebilirliklerini artırma ve öğrenci merkezli öğretimi teşvik etme arayışı ile MGB'yi desteklemektedir. MGB işsiz bireyleri de desteklemektedir: birçok İş

Bulma Hizmeti veren kurum yetişkinlerin dar iş piyasalarında şanslarını yükseltmek için istihdam edilebilirlik becerilerini geliştirecek programlar sunmakta ya da tedarik etmektedir.

MGB ile ilgili olarak ortaya çıkan bu yeni yaklaşım işsiz kalanların kendilerini geçişler konusunda yeterince hazırlamadıkları hususunda suçlamaları anlamına gelmemelidir. Sosyal hususlarda “bireyselleşme” den kaçınmak için çaba harcanmalıdır: MGB geçişleri destekleyerek kolaylaştırırsa da bireylerin karşılaştıkları birçok problem bireylerin sadece kendileri ile ilgili hususlardan kaynaklanmamakta olup ekonominin yapısal eksikliklerinden kaynaklanmaktadır.

Gelişmeler ve Günümüze Kadar ki İlerleme

MGB'nin içeriği ve programın AB içinde verilmiş türleri çok çeşitli olmuştur fakat tek bir noktada birleşme yüksek derecede gerçekleştirilmiştir. Tüm Avrupa düzeyinde MGB geniş bir şekilde kullanılmaktadır: üye ülke düzeyinde benzer bir dizi beceriye tekabül etmektedir diğer terimler kullanılabilir (örneğin, “yaşam becerileri”, “kişisel ve sosyal eğitim”, “mesleki gelişim öğrenimi”). Bu değişik terimler aynı gündemde birleşmektedir: kararların alınması ve geçişlerin yapılmasını sağlayan

becerilerin yanı sıra bireylerin ve grupların kişisel, eğitsel ve mesleki bilgiler toplaması, analiz etmesi, sentezlemesi ve organize etmesi sağlayan yeterliklerin teşvik edilmesi. Böylesi bir gündem AB tarafından geniş çaplı bir şekilde kabul görmüş ve takip edilmektedir.

Belli başlı hususlar, zorluklar ve anahtar mesajlar

MGB ile ilgili olarak yapılan en belirgin tartışma aşağıdakileri kapsamaktadır:

- Bireylerin yaş ve eğitim seviyelerine göre *değişik MGB temalarının ele alınabileceği düzey*. MGB'ye ilişkin gelişimsel bir yaklaşım benimsenirken, bu tüm ülkelerde böyle değildir.
- Bu tür MGB programlarının gelişimine büyük katkı sağlayan hedef gruplar ile birlikte *risk altındaki hedef grupların belirgin ihtiyaçlarına göre MGB'nin tanımlanması ihtiyacı*;
- *Değişik ülkelerdeki çeşitli müfredat geleneklerinin tanınması ihtiyacı*. Bu durum Avrupa çapında bir MGB çerçevesinin gelişimini engelleyebilir.
- *MGB ile ilgili ulusal bir çerçeve oluşturma, tüm vatandaşlar için uygun asgari bilgi ve beceriler tabanı tanımlanması isteği*, bu çerçevenin belirli bağlamlara cevaben esnek yorumlanmasına izin verilmesi koşuluyla.
- *MGB'nin eğitsel bir içeriğe entegrasyonu ile ilgili güçlük*. Bu konudaki alternatifler; MGB'nin kendi zaman çizelgesi olan ayrı bir "ders" niteliğinde verilmesi; tüm müfredata MGB'nin aşılması; MGB'nin serbest etkinlikler dersi olarak teklif edilmesi; ya da bu stratejilerin bir karışımı.
- *Deneysel ve yenilikçi pedagojilerin geliştirilmesi*. Eğitimcilerin bir dizi deneysel öğretim stratejilerini, kariyer oyunlarını, bilgisayar tabanlı kaynakları ve benzeri kaynakları da dâhil etmek için didaktik bilginin ötesine geçmeleri kritiktir.
- *MGB'nin değerlendirilmesi*. Bazı ülkelerde MGB'nin öğretilmesi ile ilgili olarak öğrencilerin motivasyonunun yeterli düzeyde olduğu ve değerlendirmeye gerek olmadığı görüşü vardır. Diğer ülkelerde

ise öğrencilerin resmi olarak onaylanmış beceriler geliştirme hakkına sahip olmalarına önem verilmektedir. Sınavların merkezi rol oynadığı bir eğitim geleneğinde, resmi olarak değerlendirilmeyen herhangi bir müfredat konusu bilgi hiyerarşisinde önemsiz bilgi şeklinde değerlendirilebilir ve böylece öğrenciler için de bu şekilde algılanabilir. Yenilikçi değerlendirme metodlarının kullanımı örneğin portfolyolar, yenilikçi öğretim metodlarını bastırmadan, öğrenmeyi kolaylaştırma ve tanıma avantajına sahiptir.

- İşsiz vatandaşların iş sahibi olabileceği bir dizi yeteneği geliştirmesini sağlayan *İş Bulma Hizmeti veren kurumlarda MGB'nin vatandaşlara sunulmuş biçimi*. Bunun en iyi örneği hedefteki müşteri grubuna yakın olan hizmet sağlayıcılar tarafından finanse edilen iş klüpleri'dir. Bu şekilde bir sunum "grup" yaklaşımı daha güçlü ve etkindir.
- MGB'nin bireyleri bir şekilde "yoksun" olarak gören *negatif bir perspektif ile öğretilmemesini sağlama gereği* bunun yerine bireyleri güçlendiren bir program olarak algılanarak öğretilmesi. Bu sebeple danışanları problemleri olan bireyler olarak değil güçlü bireyler olarak düşünülmesi önemlidir.

Yapılması Gerekenler

- Birçok ülkenin hâlâ ulusal MGB çerçevesini geliştirmeye ihtiyacı bulunmaktadır.
- Birçok ülkenin MGB'yi öğretim programına ekleme konusunda net bir politika belirlemesine ihtiyaç vardır.
- MGB eğitimi verenler için net bir eğitim stratejisi ile birlikte geniş perspektifli içerik ile birlikte kullanılmak üzere ilgili destek kaynağına ihtiyaç vardır.
- MGB program gelişimi risk altındaki hedef grupların özel ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurmaya zorundadır.
- Uygun değerlendirme stratejilerin geliştirilmesi için daha fazla çalışma yapılması gerekmektedir.
- Kısıtlamalara rağmen Avrupa MGB çerçevesinin geliştirilmesi olasılığı üzerinde hem fikir olunması gerekmektedir.

Geniştirilmiş Erişim (Çalışma Paketi 2)

Mantıksal Çerçeve

Hizmetlerin değişik hedef grupların ihtiyacına göre nasıl genişletilebileceği, bilgi iletişim teknolojisi araçlarının kullanımı ve , bir biri ile entegre olmuş hizmetlerin nasıl fonlandırılacağı ve yönetileceği de dahil olmak üzere, erişimin genişletilmesi bir çok ülkenin ajandasında bulunmaktadır. Birçok platformda erişim yetersizliği ile ilgili iki husus belirtilmiştir:

- Belirli bir grup vatandaşın geniş bir dizi ihtiyacı yeterince karşılanmamaktadır.
- Rehberlik hizmetleri hâlâ kısıtlı olarak belli başlı mekânlarda, medyada kısıtlı günlerde ya da haftalarda ve hayat döngüsünün kısıtlı noktalarında sağlanmaktadır ve bu durum da hayat boyu ve geniş açaplı erişimi kısıtlamaktadır.

Var olan ekonomik kriz ve işsiz sayısındaki giderek yükselen oranlar göz önünde bulundurulduğunda mesleki rehberlik hizmetleri önemli bir rol oynamaktadır. Var olan kriz belirli hedef gruplara (örneğin eğitimde ve eğitimden işe geçişlerde çok önemli noktalarda olan genç insanlar, eğitimi terk edenler, işsiz genç insanlar ve yetişkinler ve iş piyasasında dezavantajlı olanlar) odaklı erişimin genişletilmesi ile ilgili yeni hizmetlere olan ihtiyacın da altını çizmektedir

Pek çok sayıdaki ülke teknolojiyi, özellikle web ve telefonu mesleki kaynak gelişimi açısından anahtar faktör olarak tanımlamış ve ihtiyaçlarına en uygun şekilde, yerde ve zamanda daha çok insanın hizmete ulaşımını sağlamıştır. Teknoloji yüz yüze rehberliğin yanı sıra e-rehberlik, telefon yardım hatları gibi bir medya birleşimiyle hizmetler sağlamayı mümkün kılmaktadır. Mevcut rehberlik hizmeti ihtiyaçlarının maliyet etkinliği olan hizmet sunum biçimleri bakımından yeniden yapılandırılması gereklidir.

Gelişmeler ve Günümüze Kadar ki İlerleme

Birkaç ülkede erişim, hizmetlerin sunulması ve yeni araçların ve sistemlerin geliştirilmesi ile ilgili olarak yeni yasalar mevcuttur. Bu yasalara işe alma politikaları (CZ) kapsamında rehberlik hizmetleri, devlet kurumları tarafından tüm vatandaşlara ücretsiz olarak sağlanan yaşam boyu rehberlik ile ilgili vatandaşlık hakları (FR), iş yerinde rehberliği destekleyen yetişkin eğitimi ve yaygın öğrenim ve informal öğrenim süreçlerinin geçerli kılınması (IS), ve danışmanların nitelikleri (FR, IS, PL) ile ilgili olan yasalar da dâhildir. Diğer politika kararları rehberlikte daha etkili bir şekilde bilgi iletişim teknoloji-

leri kullanımı (LT) ve e-Hükümet stratejisinin bir parçası olarak rehberlikte bilgi iletişim teknolojileri kullanımı ile ilgili öncelikler üzerinde durmaktadır (SK). Önemli diğer gelişmelerden bazıları da yeni entegre hizmetler (FR), internet portalı düşüncesi ve mesleki tercihi desteklemek için kullanılan telefon hizmeti ile yerel öğrenme stratejileri ile bağlantılı yerel rehberlik girişimcilerin desteklediği bir program (DE), İngiltere'deki yetişkinlere kariyer hizmeti sunan yeni merkez (UK) ve web tabanlı Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi (TR) dir.

Anahtar Mesajlar

- *Hizmet sunum kanallarının birbirini tamamlar nitelikte olması.* Her ne kadar birçok ülkede teknoloji mesleki hizmetlerin gelişimde ve sunumunda ve önemli olarak belirlenmiş olsa da bireysel ve/veya grup çalışması şeklinde yüz yüze verilen rehberlik hizmetleri rehberlik açısından esas teşkil etmeye devam etmektedir. Erişimi hem daha kolay ulaştırılabilir hem de daha ucuz sağlanır hale getirme, kendi kendine erişim ve kendi kendine yardım türleri ile bağlantılı yenilikçi ve yaratıcı hizmet sunumu yaratmada büyük bir potansiyeli bulunan yeni teknolojiler daha geleneksel rehberlik biçimlerini tamamlar niteliktedir.
- *Entegre hizmetlerin geliştirilmesi.* Tüm yaş grupları için entegre hizmetlerin geliştirilmesi yeni bir çabadır, bunun için kurumsal içeriklerin ve profesyonel yeterliliklerin yeniden düşünülmesi ile birlikte yeni bir mantalite ve kültürün geliştirilmesi gerekmektedir.
- *Bireylerin değişik ihtiyaçlarına göre değişik seviyelerde hizmetlerin geliştirilmesi.* Kendi kendini motive edebilen dolayısıyla da başarılı bir şekilde meslek planlaması yapabilen bireyler olduğu gibi büyük yardıma ihtiyaç duyan bireyler de mevcuttur.
- *İstihdam edilebilirliğin geliştirilmesi için etkili bir metot olarak önceki öğrenmelerin akreditasyonu ve geçerliliği (APEL).* Özellikle düşük beceri seviyesindekiler ile işsizler için uygun rehberlik ve desteğe

erişim vatandaşların APEL'den yararlanmaları ve bu vesileyle önceki öğrenmelerin değerlendirilmesi açısından gereklidir.

- *Hizmet standartları.* Bilgi iletişim teknoloji tabanlı ve diğer mesleki gelişim materyalleri için standartların geliştirilmesi gereklidir(örneğin geçerlilik, güvenilirlik, doğruluk, objektiflik, anlaşılabilirlik, hedef gruba uygunluk, güncellik).
- *Rehberlikte Bilgi İletişim Teknolojisi Kullanımı ile ilgili olarak etik hususlar.* Bunlar Internet üzerinde mevcut bulunan değerlendirme ölçeklerinin kalitesi kapsamaktadır.
- *Bir sosyal adale konusu olarak erişim.* Erişim ve erişim kalitesi ile ilgili tatmin edici bir dengeye ulaşmak mesleki rehberliği sadece maliyetle olan değil aynı zamanda sosyal eşitlik hedefine ulaşmak için bir araç olarak da etkinliğinin daha iyi anlaşılmasını gerektirir.

Anahtar Güçlükler

- Bilgi iletişim teknolojisi araçları kullanımı konusunda danışmanların becerilerinin
- nasıl geliştirileceği.
- Mobil teknolojilerin ve web tabanlı sosyal medyanın potansiyelinin etkili bir şekilde nasıl kullanılacağı.
- Ulusal hizmet sunum kaynaklarının yeni yaşam boyu rehberlik paradigmasına ilişkin olarak nasıl değerlendirileceği.
- Etik hususlar.
- Farklı hizmet sağlama biçimlerinin farklı gruplar için göreceli etkinliğinin değerlendirilmesi.
- Değişik hizmet sağlama kanallarının değişik öncelik gruplarının ihtiyaçlarını karşılaması için paranın nasıl tahsis edileceği.
- Rehberlik ve hizmet tedariki için yasaların vatandaşları nasıl yetkilendireceği.
- Vatandaşlara rehberlik hizmetinin daha iyi nasıl sağlanması.

İşbirliği ve Koordinasyon Mekanizmaları (Çalışma Paketi 3)

Mantıksal Çerçeve

Birçok ülkede rehberlik hizmetleri birçok farklı sektörde, değişik bakanlıklarda ve diğer kurumlar (okul, yüksek okul, iş ve işçi bulma kurumları, sosyal taraflar, gönüllü kuruluşlar, özel sektör) tarafından sağlanmaktadır. Bu tür hizmetlerdeki en önemli anahtar rollerden biri de bireyin kişisel ve mesleki gelişiminde sektörler arası geçişlerini daha etkili bir şekilde sağlamasına yardımcı olmaktır. Bu sebeptendir ki yaşam boyu rehberlik için etkili politikalar değişik otoritelerin ve paydaşların bir araya gelmesi gerektirmektedir. Bir ulusal yaşam boyu rehberlik forumu daha etkili bir politika ve daha uyumlu hizmet tedariki için bu bünyeleri bir araya getiren bir yapıdır.

Bir ulusal yaşam boyu rehberlik forumunun geniş kitlelerce tanınması için aşağıdaki dört gerekliliği yerine getirmesi şarttır:

- Ya hükümeti içermeli ya da en azından hükümet tarafından tanınmalıdır.
- Üyeliği sadece hükümet birimleriyle sınırlı olmamalı diğer anahtar paydaşlardan da üyeye sahip olmalıdır.
- Forum eğitim ve çalışma alanlarını kapsamalıdır.

- Hem gençler hem de yetişkinler için rehberlik hizmetlerini kapsamalıdır.

Bir ulusal forumun yararlarına ulaşmak için bazı durumlarda alternatif mekanizmalar geliştirilebilir.

Bir forum ya da benzer bir mekanizma aşağıdaki üç seviyeden birinde ya da hepsinde çalışabilir.

- *İletişim*. Bu, bilgi alışverişini ve işbirliği ve koordinasyon olasılıklarının keşfini içerir.
- Var olan yapıdaki ortaklar arasındaki *işbirliği*. Bu durum çoğunlukla yapı olarak olarak gayri resmidir ve her bir ortağın karar verme güçlerini elinde bulundurduğu bir işbirliği anlaşmasına dayalıdır.
- *Koordinasyon*. Bu olasılıkla operasyonel güçler ve fon teminiyle koordineli bir yapı gerektirir (ve bir sözleşme veya yasal talimat).

İlk seviyede (iletişim) bir çalışma grubu veya bir ağ ya da ya da bir beyin takımı biçiminde olabilir; üçüncü seviyede (koordinasyon) ise daha resmi ve daha sürdürülebilir bir yapı olması gerekir.

Gelişmeler ve Günümüze Kadar Kiilerleme

Ulusal yaşam boyu rehberlik forumları şu an için 17 Avrupa ülkesinde kurulmuştur ve 10 ülkede daha kurulma sürecindedir. 3 ülkede de alternatif mekanizmalar geliştirilmiş veya geliştirilmektedir. Böylece tüm üye ülkeler gelişmiş işbirliği ve koordinasyon hizmetleri üzerinde yoğunlaşmış durumdadır.

Anahtar Mesajlar

Günümüze kadarki deneyimler bu tür forumları kurmak isteyen ülkeler için on anahtar mesaj öne sürmektedir:

- Yaşam boyu öğrenme, istihdam ve sosyal içerme stratejileri arasında net bir bağlantı kurmak ve bu stratejilerle ilişkili olarak yaşam boyu rehberliğin rolünün kamu yararına olduğunu net bir şekilde ifade etmek.
- Ortak tanımlar ve terminoloji oluşturmak.
- Katılmaya davet edilen iştirakçilerin tespitinde seçici davranmak.
- Açıkça belirlenmiş hedeflere, rollere ve işlere sahip olmak.
- Anahtar taraflardan gelecek net liderliğe, güçlü savunuculara ve güçlü bir taahhüde sahip olmak.
- Hükümet ile ilişkiyi net bir biçimde tanımlamak (uygun olduğu durumlarda bölgesel ve yerel hükümetler de dahil).
- Bağımsız çalışabilecek veya en azından kendi fonu olan bir sekreteryaya sahip olmak.
- Temel göreve bağlı kalmak kaydıyla yeniliği desteklemek.
- Rol çatışması risklerinin farkında olmak.

- Bireysel vatandaş bakış açısı ile çalışmak ve bunu yaparken de kamu yararını gözetmek.

Ana Hususlar ve Güçlükler

Ana hususlar ve güçlükler aşağıdaki gibidir:

- Forum hükümet tarafından ve büyük olasılıkla da kanunlarla mı (*yukarıdan aşağıya*) oluşturulmalı yoksa bir kaç hükümet dışı kuruluşun girişimiyle kurularak daha sonra hükümet ile uygun bağlantılar mı kurulmalı (*aşağıdan yukarıya*). Her iki sürecin unsurlarını entegre etmekte yarar olabilir.
- Eğitim ve/veya istihdam ile ilgili olarak önemli güçlerin bölgesel/yerel otoritelere devredildiği ülkelerde, *bölgesel/yerel düzeyde işbirliği ve koordinasyonun önemi*. Bu en az ulusal düzeyde olduğu kadar önemlidir. Bu seviyelerdeki işbirliği ve koordinasyonun hiç biri bir diğeri olmadan etkili değildir.
- Örneğin ortak bir web portalı geliştirmek için değişik sektörlerdeki mesleki bilgi ve rehberlik sağlayıcılarının bir araya getirmede *bilgi iletişim teknolojilerinin bütünleştirici potansiyel*. Bu maliyeti paylaşır, yararlanıcıyı hizmet planının merkezine koyar ve böylece olasılıkla daha çok kullanıcı çeker, dolayısıyla da tüm taraflar için ortak faydalar sağlar. Daha da geliştirildiği takdirde, eşgüdümlü sektörel yüz yüze rehberlik hizmeti ve diğer hizmetlerle desteklenen kavramsal olarak merkezde bulunan web portal ile, hizmet sağlayıcıların kendi münferit, sektör-bazlı ve sağlayıcı-merkezli hizmetlerini kullanıcı merkezli bir yaşam boyu rehberlik sistemine dönüştürebilecekleri bir yol olabilir. Bu türden bir yaklaşımın kalitesi ve etkililiği süreç bazlı, tutarlı ve kapsamlı bir yaşam boyu öğrenme sistemi üzerinde uygulanmasına bağlıdır.

Kalite Güvence ve Kanıt (Çalışma Paketi 4)

Mantıksal Çerçeve

ÇP4 rehberlik politikaları, araştırma ve uygulama arasındaki bağlantılarla aşağıdaki iki açıdan ilgilenir:

- Rehberlikte kalite güvencenin rolü ve kalite güvence yaklaşımları geliştirme.
- Rehberlik faaliyetlerinin desteklemek, açıklamak, geliştirmek ve yasalaştırmak için üretilen veya üretilebilecek veri.

Yaşam boyu rehberliğin çapraz etkisi yüksek kaliteli hizmet tedariki ve rehberlik içinde bir kalite güvence sistemi tasarlamaya yönelik sektörlerarası yaklaşımı gerektirir.

Gelişmeler ve Günümüze Kadar ki İlerleme

Bazı AB üyesi ülkeler kapsamlı ancak yine de sektör tabanlı kalite güvence sistemleri geliştirmiştir (örneğin DK; UK). Bu yaklaşımlardan bazıları veri tabanlı politika gelişimi unsurları taşımaktadır. Örneğin İskoçya'da ekonomik faydalar da dâhil olmak üzere kanıtın bir dizi

bireysel ve toplumsal çıktı olarak tanımlandığı kapsamlı, tüm yaş gruplarına hizmet eden bir rehberlik yaklaşımı mevcuttur. Almanya'da ortak kalite standartlarının geliştirilmesine yönelik koordineli bir süreç başlatılmıştır.

Bir Kalite Güvence çerçevesinin unsurları

Mesleki rehberlikte kalite güvence ile ilgili olarak katılımcı ülkelerdeki politika girişimleri ve ilginç uygulamaları ve politika geliştirmek için bir veri tabanı oluşturmak üzere gerçekleştirilen araştırmayı gözden geçirdikten sonra bir kalite güvence çerçevesine dâhil etmek üzere öneri unsurlar listesinin oluşturulmasına karar verilmiştir. Avrupa Komisyonu Yaşam Boyu Rehberlik Uzman Grubu tarafından beş "rehberlik hizmeti için kalite güvence sistemine yönelik beş ortak referans noktası geliştirilmiştir.

Ortaya çıkan çerçeve girdi-süreç-çıkıtı modeline dayanan bir "referans noktaları" ve göstergeler matrisini ve göstergenin nasıl ve ne ölçüde karşılandığı değerlendirme için toplanacak verilede yönelik önerileri de içermektedir.

Referans Noktası	Seçilen Göstergeler
Kullanıcı ve vatandaş katılımı	<ul style="list-style-type: none"> Haklar ve hizmet ile ilgili bilginin bulunabilirliği Kullanıcı reaksiyon sistemleri işler ve kullanıcı durumunda Düzenli olarak yayınlanan/kullanılan kullanıcı memnuniyeti araştırmaları
Danışman yeterliliği	<ul style="list-style-type: none"> Ulusal/bölgesel olarak tanımlanmış standartlar Sertifika/akreditasyon sistemi Eğitim gereklilikleri ve gerçekleştirilebilirliği Gerekli denetim (süpervizyon) Profesyonel davranış ve uygun metodların kullanımı
Hizmet gelişimi	<ul style="list-style-type: none"> Mevcut ve zorunlu Kalite Güvence sistemlerinin kullanımı Hizmet sunumu için tanımlanmış standartların olması (etik kodları, metodoloji, danışman-danışan oranları, hizmet koşulları, finansal kaynaklar, yönetsel prosedürler, BİT ekipmanı, güncel bilgi, iş piyasası bilgisi, özel ihtiyaçları olan kullanıcılar için hizmet sunumu, v.s) Kullanıcılarla bir eylem planının geliştirilmesi Rehberlik süreci ve sonucu ile ilgili dokümantasyon Hizmet gelişimini ve sonucunu değerlendirmek için izleme
Tutarlık	<ul style="list-style-type: none"> Tüm yaşlara hizmet verilebilir olunması ve/veya değişik hizmet sağlayıcılarla işbirliği ve koordinasyon Ortak prensipler de uzlaşma
Çıktılar/etki <ul style="list-style-type: none"> Öğrenme çıktıları İş piyasası/ekonomik çıktılar Sosyal içerme çıktıları 	<ul style="list-style-type: none"> Kullanıcı bilgisinde ve yeterliliklerinde, mesleki gelişim becerilerinde, kendine olan güveninde, karar verme becerilerinde, işe hazır bulunuşluk v.s deki gözle görülür gelişme Bir sonraki öğrenim/egitim/istihdam seviyesindeki geçiş oranı Çocukların okulda bulunma sürelerinin artırılması ve okul erken terk oranlarının İstihdam piyasasında başarılı eşleştirme süreci İşsizlik seviyesi ve süresi Talebe bağlı olarak işgücü arzındaki gelişme Hizmetlerin maliyet etkililiği

Taslak çerçeve nitel ve nicel göstergelerin her ikisini de kapsamaktadır. Sıklıkla karşılaşılan metodolojik problemler ile karşılaşıldığı göz önüne alındığında çerçeveyi yoğunlukla nicel verilere dayalı olarak hazırlamak iddialıdır. Bununla birlikte eğer kalite güvence sadece nicel verilere dayandırılacak olursa istenmeden yapılan hatalardan doğacak problemler ortaya çıkabilir. Nicel değerlendirmeler için profesyonel tercihler ile deneysel bulgular için servis sağlayıcıların ve politika yapıcılarının talepleri ve maliyet etkinlik analiz arasında bir dengenin sağlanması gerekmektedir ki hizmetler etkili olsun ve vergi ödeyenlerin paralarının bu tarz hizmetlere yönlendirilmesi onları tatmin etsin.

Avrupa Yaşam Boyu Rehberlik Politika Ağı'nın gelecek safhasında göstergeler ve verilerle ilgili detaylı çalışma yapılmalıdır. Amaç çerçeveyi üye ülkelere zorla kabul ettirmek değil, mesleki rehberlikteki kalite güvence yaklaşımına dâhil edilecek unsurlar üzerinde ortak görüş birliğine varılmasını sağlayacak bir müzakere ortamı sağlamaktır. Bu diğer alanlarda benzeri diğer işleri ortaya çıkmasına vesile olacaktır, örneğin yüksek öğretimde Mesleki Eğitim için Avrupa kalite güvence çerçeveleri ve dolayısıyla da "kamu yararına uygun hizmetler". Çerçevenin fizibilitesi ve potansiyel uygulaması için Avrupa Yaşam Boyu Rehberlik Politika Ağı'na üye ülkeler arasında geniş tabanlı ortak bir anlayış ve sahiplenme olması gereklidir. Bu süreç de Avrupa Yaşam Boyu Rehberlik Politika Ağı'nın bir sonraki safhasının işi olacaktır.

(AB) POLİTİKASININ İZLENMESİ (Görev Grubu (GG)1)

Görev Grubu 1, ELGPN tarafından iki amaçla kurulmuştur:

- ağ faaliyetleriyle ilgili çıktıların, bölgesel, ulusal ve Avrupa yaşam boyu rehberlik politikası gelişimine etki etmesini sağlamak,
- tüm ELGPN üyelerinin, ilgili politika sürecine katılmasına yönelik bilgilere ve fırsatlara ulaşabilmesi için bilgiyi aktarmak ve paylaşmak.

Görev Grubu 1'in çalışmaları, aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- Eğitim, istihdam ve sosyal içerde ilgili AB politika gelişimleri konusunda ELGPN üyelerinin bilgi tabanını desteklemek; bu tür Avrupa politikalarının yaşam boyu rehberliği nasıl dikkate aldığına ilişkin verileri toplamak ve analiz etmek ve ağ içerisinde bu bilgileri paylaşmak.
- ELPGN çalışma programını desteklemek: ELPGN'nin tematik faaliyetlerini AB politikası kapsamında sağlam bir temele oturtmak.
- İlgili politika alanlarında yaşamboyu rehberliğin kilit rolü konusunda Avrupa ve ulusal politika süreci

cini etkilemede ELPGN üyelerine yardım etmek: ELPGN üyelerine mevcut politika süreçlerine dikkat çekmek ve bu sürece dahil edilmeleri için ağ üyelerine yardım etmek amacıyla tavsiye vermektir.

Lizbon stratejisi, ELPGN'nin oluşturulduğu geniş bir politika çerçevesi ortaya koyar.; Bilgi toplumu ve ekonomisine, sosyal uyumluluğa ve küresel rekabete odaklanan Lizbon stratejisi, eğitim, öğretim, istihdam ve sosyal içermeye yönelik ulusal politikalara Avrupa çapındaki reformlar yönünden bu binyılın ilk on yılı için yol göstermiştir. Reform stratejisi açıklandıkça, yaşam boyu rehberlik hizmetine referans daha açık hale gelmiştir. Yaşam boyu rehberlik politikaları ve sistemlerine ilişkin reform takvimiyle ilgili antlaşmalara ilave olarak (Yaşam Boyu Rehberlikle ilgili Konsey Kararları, 2004, 2008), Avrupa İstihdam Stratejisi (1995-2005), Yaşam Boyu Öğrenmeyle ilgili Komisyon Bildirisi (2001), Yaşam Boyu Öğrenmeyle ilgili Komisyon Kararı (2002), Eğitim ve Öğretim Sistemleriyle ilgili Somut Geleceğe Yönelik Hedefler (2002), Mesleki Eğitim Öğretime ilişkin Avrupa İşbirliği Kopenhag süreci (2002 ve sonraki Bildiriler) hepsi yaşam boyu rehberliğin reform hedeflerine ulaşılmasına nasıl yardım edebileceğine ilişkin spesifik atıflarda bulunmaktadır.

Avrupa Sosyal Ortakları (2002), işgücünün yeterliliklerinin ve niteliklerinin geliştirilmesinde bilginin ve rehberliğin önemini kabul etmiştir.

2005'de Lizbon Stratejisi yenilenirken Avrupa Konseyi, özellikle yaşam boyu öğrenme yoluyla yaşam boyu rehberliğe dikkat çekerek insan sermayesinin optimum düzeye getirilmesini vurgulamıştır. Yaşam boyu öğrenme temel yeterliklerine ilişkin Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin Tavsiyesi (2006), "öğrenmeyi öğrenme" yeterliğinin bir parçası olarak rehberliğe atıfta bulunmuştur.

Lizbon stratejisi 2008-10 döneminin sonu, ekonomik darboğaza denk gelmiştir. Bundan dolayı dikkatler, bunun ekonomik ve sosyal etkisini azaltmaya odaklanmıştır. Geleceğe yönelik 2 amaç tanımlanmıştır:

- Yeni bir kavram olan esnek-güvenlik kavramı kullanılarak güvenlik ile esnekliği daha iyi biçimde bir araya getirmek. 2007'de yaşam boyu öğrenmeye özel atıfla, işgücünün uyumu, gelişimi ve istihdam edilebilirliği için esnek-güvenlik, AB istihdam politikalarının temel taşı olmuştur. Esnek-güvenlik politikalarının, vatandaşın işe geçişlerini desteklemesi, bu destekte ve beceri ihtiyaçlarının belirlenmesinde ve öngörülmesinde sosyal ortakların ve ulusal kamu istihdam hizmetlerinin rolünü vurgulaması amaçlanmaktadır.
- Yeni İşlere Yeni Beceriler girişimi ile beceri ihtiyaçlarının daha iyi öngörülmesi. İş piyasası becerilerinin daha iyi öngörülmesi ve eşleştirilmesi gereği ile ilgili farkındalık, Komisyonun önerdiği ve 2007'den bu yana Konseyin benimsediği eğitim ve istihdamla ilgili çoğu dokümanlarda görünmektedir. Rehberliğin rolü şöyle vurgulanmıştır: beceri boşlukları geliştirmek için gerekli yeterlikleri belirlemede iş arayanları desteklemek.

2008'de uygulamaya konan ve gençliğe özel önem verilen İşler ve Beceriler girişimi, işgücü piyasasındaki arz talep arasındaki uyumsuzluğun, gençlerin işsizliğinin başlıca faktörlerinden biri olduğunu vurgulamakta ve bu bağlamda mesleki rehberliğin, özellikle eğitim, öğretim ve iş piyasası arasındaki geçişlerdeki önemli rolünü vurgulamaktadır.

Yeni İşler için Yeni Beceriler girişimindeki (2010) uzmanlar grubunun raporu, Avrupa'da doğru becerilerin olmadığına dikkati çekmiş ve bireylerin beceri havuzunun güncellenmesini, uyarlanmasını ve genişletilmesini, kişilerin 'iş arayandan işi şekillendirenler' haline getirilmesini ve 'daha iyi bilgilendirilmiş seçimler yapabilmenin' geleceğin tutkuları olması gerektiğini belirtmiştir.

"Avrupa 2020", Lizbon stratejisinin devamıdır ve Eğitimde ve Öğretimde Avrupa İşbirliğinin Stratejik Çerçevesi temel bileşenlerinden biridir. Bunda rehberlik, birinci stratejik hedefe (yaşam boyu öğrenme ve hareketliliği gerçekleştirme) açık olarak dahil edilmiştir; diğer üçünde dolaylı olarak atıf yapılmıştır. Rehberlik, okuldan erken ayrılmanın %10 azaltılması ve genç neslin %40'nın yüksekokul eğitimi almasının sağlanması, gençlerin iş piyasasına girmesinin ve yetişkin öğrenmesinin iyileştirilmesi için ileriye dönük eylemlerde bulunulmasına yönelik Avrupa 2020 hedeflerinin başarılmasına yardım etmeye ilişkin önemli bir role sahiptir. Yaşam boyu rehberlik, yaygın ve resmi olmayan (informal) öğrenmenin tanınmasının geliştirilmesinde, mesleki eğitimin çekiciliğinin güçlendirilmesinde, vatandaşların yeterliklerini yaşam boyu güncellemesinin ve kazanmasının desteklenmesinde temel unsur olacaktır.

ELPGN'nin çalışmasında bir sonraki aşama için genelde Avrupa 2020 girişimleri çerçevesinde, özde eğitim 2020 programında en azından altı alanda AB sektör politikalarının geliştirilmesiyle güçlü arayüzlerin oluşturulması önerilmektedir. Bu altı alan okullar, mesleki eğitim, yüksek eğitim, yetişkin eğitimi, istihdam ve sosyal içermedir.

AB-Finanslı Projeler: Sinerji ve Politika Bağlantıları (Görev Grubu (GG) 2)

AB destekli projelerin yararlarının ve etkisinin aşağıdaki uygulamalarla büyük ölçüde arttırılabileceği yönünde geniş çapta paylaşılan bir inanç vardır:

- Projeler arasındaki örtüşmenin en aza indirilmesi.
- Politikalarla bağlantıların güçlendirilmesi.
- Fonlar sona erdikten sonra projenin uzun süreli etkisinin teşvik edilmesi.

Buna göre bu projelerden yüksek değerler elde edilmesine 2 şekilde büyük önem verilmektedir:

- Diğer ilişkili projelerle sinerji oluşturularak.
- “İşletmeye” çok dikkat ederek; örneğin proje çalışmasına dayalı olarak politika ve uygulamalarda değişimlerin aranmasıyla. Bu, yaygınlaştırmaya verilen geleneksel öneme–projeye ilgili bilginin ve çıktılarının aktarılmasına- ilavetendir ve böyle bir yaygınlaştırmaya çıktıyla-İlgili bir yan vermektedir.

Görev Grubu 2, bu konularla ilişkili geniş çaplı projeleri incelemiştir. Bu analiz ışığında farklı paydaş gruplarına hitap eden 4 öneri seti teklif etmektedir. Bu öneriler üzerinde düşünülme davet edilmektedir.

Birinci set, hem AB, hem de ulusal düzeydeki proje komisyonu üyelerine hitap etmektedir:

- Proje komisyonu üyeleri, projeler arasındaki örtüşmelerden kaçınmak için etkili süreçler geliştirmeye çalışmalıdır.
- Tekerleği yeniden keşfetmekten kaçınmak için proje koordinatörleri, önceki benzeri projeler konusunda bilgi sahibi olduklarını göstermeleri ve bu projelerdeki deneyimin üzerine nasıl bir şeyler inşa edeceklerini belirtmeleri istenmelidir.
- İlgili politikaların, projelerin metodolojisi ile bağlantılarının nasıl kurulduğu gösterilmelidir.
- Bu politika bağları, 2008 Kararının 4 öncelikli konusuyla açık biçimde varsa ilişkilendirilmelidir.
- Bu kriterleri karşılayan projelere öncelik verilmelidir
- Potansiyel proje geliştiricilere iyi uygulama örneklerine ulaşım dahil (örneğin veri tabanı) yardım için destek sağlanmalıdır.

İkinci öneri seti, ulusal rehberlik forumlarına (varsa) hitap etmektedir:

- Ulusal forumlar, projelerin ulusal politikalar ve önceliklerle bağlantılandırılmasında proaktif bir rolü benimsemelidir.
- Uygun olduğunda bu, ulusal öncelikleri karşılayan projelere ulusal katkı için destek fon sağlamak amacıyla ilgili bakanlıkların teşvikini kapsamalıdır.
- Projeler arasında sinerjiyi teşvik için proaktif bir rolü de benimsemelidir.

Üçüncü öneri seti, Avrupa rehberlik merkezleri ağına hitap etmektedir. Bu merkezlerin rolü ve yapısı ülkelere göre değişmektedir. Ancak Avrupa rehberlik merkezlerinin ELPGN ile yakın olarak çalışması önerilmektedir:

- Ulusal rehberlik projelerine (AB destekli projeler) ve ülkeler arası rehberlik projelerine (bu ülkelerden gelen paydaşlar dahil) bir veri tabanı sağlamak. Bu, yaşam boyu rehberlikle ilgili politika ve uygulamalara ilişkin ortak bir veri tabanının bölümü olmalıdır.
- Politika üretenele, paydaşlara ve diğer ilişkili birimlere varsa ulusal rehberlik forumlarıyla ve mevcut Avrupa rehberlik iletişim kanallarıyla (web

siteleri, konferanslar, yayınlar) ya da başka yollarla başarılı projelerin (iyi uygulamaların) tanıtımını yapmak.

- Tamamlanmış projelerin etkisini, sona erdikten sonra da desteklenebileceği yolları önermeleri için geniş çaplı düşünme süreci oluşturmak.

Dördüncü öneri seti, ilgili projelerin yönetilmesinden sorumlu olanlara hitap etmektedir:

- Proje koordinatörleri, sadece proje için teklif verme aşamasında değil, uygulama aşamasında da paydaşların katılımını sağlamalıdır.
- Diğer projelerle sinerji oluşturmaya sadece başvuru aşamasında değil, projenin tüm aşamalarında da dikkat etmelidir. Bu benzer konudaki projeler arasında resmi yardımlaşma sağlanması şeklinde olabilir.
- Proje çıktılarının yaygınlaştırılması ve işletimi gibi konular, sadece proje sonunda değil proje boyunca bu süreçteki ilgili paydaşların dahil edilmesi şeklinde ele alınabilir.

ELPGN'nin Çalışmasının Değerlendirilmesi

Önemli ELPGN toplantılarından önce ve sonra katılımcılardan a) çalışmaların nasıl gittiğini, b) ulusal düzeyde ve Avrupa düzeyindeki etkileri yönünden nelerin elde edildiğini değerlendirmeleri istenmiştir. Değerlendirme şu yönleri kapsamıştır.

- İletişim (Süreç)
- Örgütsel yönler ve liderlik/koordinasyon (Süreç)
- Ağ oluşturma/işbirliği (Süreç)
- Genel çıktılar (Çıktı)
- Ulusal düzeyde çıktılar ve etkisi (Çıktı)

Sonuçlar geri bildirim olarak ilerideki faaliyetlerin planlanmasında kullanılmıştır. Ayrıca Mayıs 2010'da ulusal ekipler tarafından online toplu değerlendirme anketi doldurulmuştur.

Genellikle katılımcılar ağdaki tüm iletişim sürecinden memnun olmuştur. Görevlerin açıklığı, çalışma yöntemleri ve 2009-10 çalışma programındaki liderliğin iyi olduğunu düşünmüşlerdir. Son teslim tarihlerinin yerine getirilmesinde ve finansal düzenlemelerde iyileştirme yapılması gerekmektedir. Üyelerin çoğunluğu faaliyetlere katılım fırsatlarından ve ağ üyeleri arasındaki saygı ve eşit-

lik ilkelerinden memnun olmuştur. Çıktıların anlaşmaya varılan çalışma programına uygun olduğu düşünülmüştür.

Açık Koordinasyon Yöntemi ilkeleri çerçevesinde üye ülkeler, kendi önceliklerine göre ELPGN'nin çıktılarını kullanmışlardır. Birkaç üye ülke ELPGN'nin düşünce raporlarının ve ilgili materyallerin çevirisini yaptırmış ve yaygınlaştırmıştır ve ulusal düzeyde bunlardan faydalanılmıştır. Gelecekte aynı dili kullanan ülkeler için bu masrafları paylaşmaya yönelik bir faaliyet alanı olabilecektir.

ELPG'nin katalizör rolü, ağ Kurul Toplantıları ya da Çalışma Paketi alan ziyaretleri ile birlikte düzenlenen ulusal seminerlerde açıkça görülmektedir. Bunlar, politika geliştirenlere ve paydaşların uluslararası gelişmeler konusunda güncellenme fırsatı vermiştir, ayrıca üye ülkelerin kendi ulusal politika ve uygulamalarını göstermelerini sağladı.

ELPGN'nin katalizör rolünün kanıtı çeşitli ülkelerde gözle görülebilir durumda olmuştur. Tecrübelerin paylaşılması, yeni hizmetlerin ve yeni girişimlere gelişimine yardım etmiştir. Özellikle bazı ülkelerde ELPGN varlığı ulusal forumları veya diğer koordinasyon mekanizmalarını harekete geçirmekte etkili olmuştur.

Sonraki Aşama

ELPGN çalışma programının sonraki aşaması (2011-2012) mevcut çalışma deneyimi ve gelişimi üzerine inşa edilecek ve ELPGN'nin çalışmasının iç etkinliğini artıracak biçimde tasarlanacaktır. Kesin hedefleri konusunda fonlama yapılırken Komisyon ile anlaşmaya varılacaktır. Ancak bu aşamanın aşağıdaki konulara yoğunlaşması öngörülmektedir:

- Dört öncelikli alanda tüm üye ülkelerin katılım tabanının genişletilmesi.
- ELPGN'nin dört önceliğe dayalı bilgi ve tecrübesine yönelik ulusal farkındalığın artırılması.
- İlave karşılıklı öğrenmeler yoluyla özellikle ulusal ve Avrupa çıktıları ile dört önceliğe ilişkin çalışmanın derinleştirilmesi.
- Okullar, mesleki eğitim, yüksek öğretim, yetişkin eğitimi, istihdam ve sosyal içerme konularında ELPGN'nin çalışması ile AB politika gelişimi arasında politika bağlantılarının güçlendirilmesi.

- Kendi ulusal politikalarını e ve AB politikası geliştirmelerinde ulusal politika yapanlara, geliştirenlere ve paydaşlara yardım etmek için somut destekler sağlama.
- ELPGN'nin çalışmasının yaygınlığının genişletilmesi
- ELPGN'nin OECD gibi ilgili uluslararası örgütlerle bağlantılarının güçlendirilmesi

Temel hedef, somut politika uygulamasını desteklemek için operasyonel araçlar ya da ortak projeler geliştirilmesi olacaktır. Bu, 2004 OECD/AB politika yapıcılar elkitabının güncellenmesini, mevcut AB ortak referans araçlarının unsurlarının çizilmesini içerecektir. Yeni araçlar, karşılıklı öğrenme sürecine dayalı olarak ulusal rehberlik sisteminin tamamen gözden geçirilmesiyle ilgilenecek birkaç ülkede ulusal düzeyde pilotlanacaktır.

Ek1: ELPGN 2009–10’da Ulusal delegasyonların dağılımı ve iletişim noktaları

Ülke		Eğitim sektörü	İş veya istihdam bakanlığı	Ulusal forum	Euroguidance	Diğer
Avusturya	AT	1	1			1
Kıbrıs	CY	1	2			
Çek Cumhuriyeti	CZ	1	1		1	
Danimarka	DK	2		3		
Estonya	EE	1	1	1		
Finlandiya	FI	1	1			1
Fransa	FR	4	1			
Almanya	DE	2		1		
Yunanistan	EL	1	1		3	
Macaristan	HU	1	1			1
İzlanda	IS	1				3
İtalya	IT		1		4	
Letonya	LV	2	2			1
Litvanya	LT	1	1			1
Lüksemburg	LU	1				3
Malta	MT	2				
Norveç	NO	2	1			
Polonya	PL	1	2			1
Portekiz	PT		2			
Slovakya	SK	1	1			1
Slovenya	SI	1	3			2
İspanya	ES	5				
İsveç	SE	2	1			
Hollanda	NL	1	1		2	
Türkiye	TR	3				
İngiltere	GB	4				
Belçika (gözlemci)	BE					1
Bulgaristan (gözlemci)	BG	1				
İrlanda (gözlemci)	IE	1				
Romanya (gözlemci)	RO					
Toplam	99	44	24	5	10	16

Ek 2: ELGPN üye ülkelerin ELGPN 2009–10 faaliyetlerine katkısı⁴

		ÇP1 Mesleki Gelişim Becerileri	ÇP2 Erişim	ÇP3 İşbirliği ve Koordi- nasyon	ÇP 4 Kalite	GG1 Politika analizi	GG2 Projeler arasında sinerji	ELGPN Yönetim Grubu toplantıları	ELGPN Kurul Toplantıları
Avusturya	AT	x		x, LC			x		
Kıbrıs	CY		x	X, SM					
Çek Cumhuriyeti	CZ	X, LC, FV	x				x		
Danimarka	DK	x			X, LC		x, TGM		
Estonya	EE				x, SM	x, TGM			
Finlandiya	FI			x	x, FV	x			
Fransa	FR	x	x, LC, FV		x	x		SgM	
Almanya	DE		x	x, LC	x, FV	x		SgM	
Yunanistan	EL			x	x		x, TGM		
Macaristan	HU			x, FV	x	x		SgM	
İzlanda	IS		X, LC, SM						
İtalya	IT	x		x					
Letonya	LV			x	x			SgM	PM
Litvanya	LT	x, FV	x						
Lüksemburg	LU	x			x			SgM	PM
Malta	MT	x							
Norveç	NO			x					
Polonya	PL		x				x, TGM		
Portekiz	PT	x			x			SgM	PM
Slovakya	SK	x, SM				x, TGM		SgM	
Slovenya	SI	x		x, FV		x	x, LC		
İspanya	ES		x	x				SgM	PM
İsveç	SE	x							
Hollanda	NL		x						
Türkiye	TR		x	x		x			
İngiltere	GB	x	x, FV		x				
Belçika (gözlemci)	BE								
Bulgaristan (gözlemci)	BG								
İrlanda (gözlemci)	IE								
Romanya (gözlemci)	RO								

⁴ LC = Lider Ülke, FV = Alan Ziyareti ev sahibi, SM = Sentez toplantısı ev sahibi, TGM = Görev grubu toplantısı ev sahibi, SgM = Yönetim grubu toplantısı ev sahibi, PM = Kurul toplantısı ev sahibi, x = katılımcı

